

Poligon za tjelesnu aktivnost školske djece

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Sadržaj publikacije isključiva je odgovornost Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

Korisnik: Hrvatski zavod za javno zdravstvo / Ukupan iznos projekta: 30.373.299,36 HRK / Iznos EU potpore: 85 %.

www.strukturnifondovi.hr

Poligon za tjelesnu aktivnost školske djece

Izdavač

Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Odgovorni urednik

doc. dr. sc. Sanja Musić Milanović, dr. med.

Glavni urednik

dr. sc. Slaven Krtalić, prof.

Autori

dr. sc. Slaven Krtalić, prof.

Marija Delaš Aždajić, dr. med.

Grafička priprema

Studio 2M d.o.o.

Naklada

200 primjeraka

Zagreb, 2017.

Sadržaj

Sažetak	5
Uvod	7
1. Elementi višenamjenskog skupa kinezioloških pomagala	8
2. Primjena u nastavi tjelesne i zdravstvene kulture	17
2.1. Nastavne cjeline i nastavne teme	17
2.2. Tipični prikazi primjene na satu Tjelesne i zdravstvene kulture	20
2.2.1. Uvodni dio sata	20
2.2.2. Pripremni dio sata	20
2.2.3. Glavni dio sata	21
2.2.3.1. Vježbanje u poligonskoj postavi	22
2.2.3.2. Vježbanje u kružnoj postavi	23
2.2.3.3. Vježbanje u staničnoj postavi	24
2.2.3.4. Usvajanje i usavršavanje elemenata različitih sportova	25
2.2.3.5. Elementarne igre i štafetne igre	27
2.2.4. Završni dio sata	28
Završetak	29
Prilog – moguće varijacije pojedinih elemenata višenamjenskog skupa kinezioloških pomagala	30

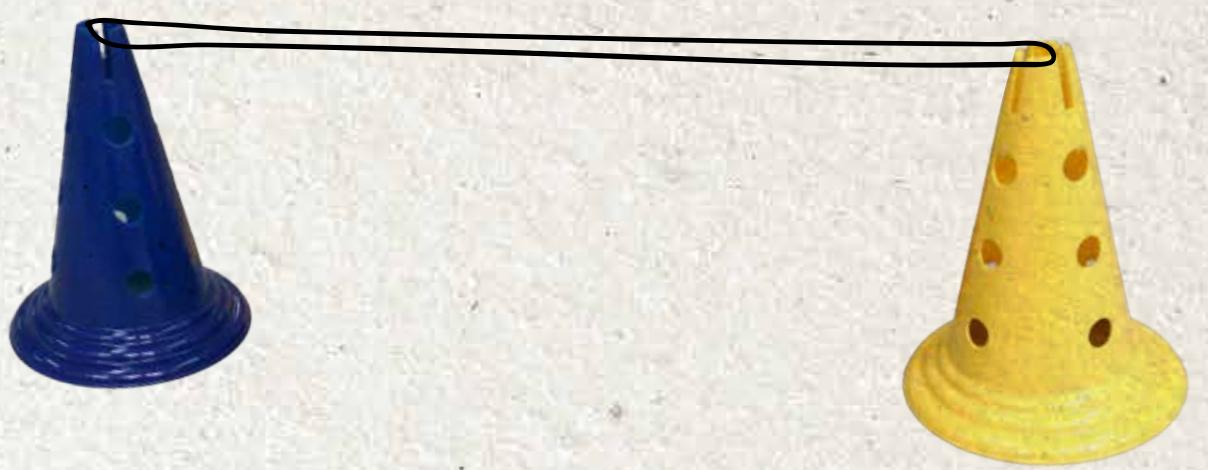

Sažetak

Problem provedbe cjelokupne satnice Tjelesne i zdravstvene kulture koji je uočen u razrednoj nastavi u osnovnim školama, uglavnom je prouzrokovani nedostatkom ili ograničenjima vezanim za sportske dvorane te, u manjem broju slučajeva, stanjem školskog dvorišta.

Tijekom 2012. godine, u skladu sa strategijom i aktivnostima propisanima Akcijskim planom za prevenciju i smanjenje prekomjerne težine (Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi Republike Hrvatske, 2010.), započeo je pilot-projekt Poligon za tjelesnu aktivnost školske djece. Ovim je projektom omogućeno da se održava nastava Tjelesne i zdravstvene kulture kad se ne može koristiti školska sportska dvorana ili se zbog loših vremenskih prilika ne može održati nastavni sat na školskom igralištu.

Nakon uspješno provedenog pilot-projekta i pozitivne stručne ocjene koju su mu dali Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja, Kineziološki fakultet i Fakultet strojarstva i brodogradnje (o sigurnosti korištenih materijala), Hrvatski zavod za javno zdravstvo je uz pomoć Ministarstva zdravlja, u sklopu provedbe Nacionalnog programa Živjeti zdravo, osigurao sredstva za kupnju 120 višenamjenskih skupova kinezioloških pomagala kako bi ih donirao svim matičnim osnovnim školama u Republici Hrvatskoj koje nemaju sportske dvorane. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta i Agencija za odgoj i obrazovanje potpisali su s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo sporazum o suradnji koji obuhvaća provedbu i edukaciju školskih timova matičnih osnovnih škola koje nemaju sportsku dvoranu.

Uvod

Ljudsko tijelo je prvenstveno građeno za kretanje koje mu redovitom tjelesnom aktivnošću omogućuje optimalno funkcioniranje i razvijanje. Upravo iz tog razloga postoji neraskidiva veza između tjelesne aktivnosti i zdravlja, koja izravno utječe na kvalitetu života. Djeca su danas sve manje tjelesno aktivna zbog sjedilačkog načina života, što ima velike posljedice na zdravlje. Stoga je važno od najranije dobi utjecati na aktivnost djece, a upravo se u razdoblju od 1. do 4. razreda osnovne škole najveći broj djece prvi put susreće s organiziranim tjelesnim vježbanjem.

Mnoge osnovne škole u Republici Hrvatskoj ne zadovoljavaju osnovne tehničke, materijalne i prostorne uvjete (nedostatak ili ograničena mogućnost korištenja sportske dvorane), te iz tog razloga nemaju mogućnost provedbe planirane i zakonom propisane nastave Tjelesne i zdravstvene kulture. Upravo je zbog toga osmišljen projekt Poligon za tjelesnu aktivnost školske djece da bi pomogao u provedbi nastave Tjelesne i zdravstvene kulture u osnovnim školama u Republici Hrvatskoj koje su u takvoj situaciji, u cilju održavanja, unaprjeđenja i promicanja zdravlja i tjelesne aktivnosti.

Treba naglasiti da projekt Poligon za tjelesnu aktivnost školske djece ne predstavlja zamjenu za nastavu Tjelesne i zdravstvene kulture, nego višenamjenski skup kinezioloških pomagala koji pomaže učiteljima/nastavnicima u ostvarivanju ciljeva i zadaća propisanih nacionalnim planom i programom.

Programske sadržaje (nastavne teme) iz propisanih nastavnih planova i programa koji se ne mogu provoditi u izvornom obliku treba prilagoditi za provedbu prema postojećim prostorno-materijalnim uvjetima rada. Ukoliko se za određene nastavne teme to ne može učiniti učitelj/nastavnik mora reducirati broj propisanih nastavnih tema. Ukoliko zbog iznimno loših materijalno-prostornih uvjeta mora reducirati veliki broj nastavnih tema učitelj/nastavnik treba pronaći zamjenske nastavne teme koje su po biomehaničkoj strukturi gibanja i funkcionalnom smislu, ako je moguće, slične reduciranim nastavnim temama. Uporaba ovog višenamjenskog skupa kinezioloških pomagala omogućuje omogućuje učitelju/nastavniku provođenje velikog broja nastavnih cjelina i nastavnih tema propisanih nastavnim planom i programom Tjelesne i zdravstvene kulture na vrlo kreativan, djeci prihvatljiv i zanimljiv način.

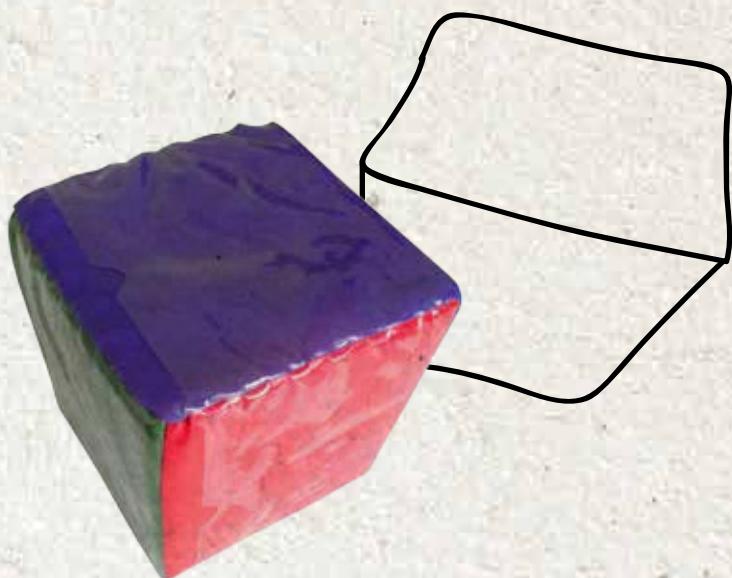

1. Elementi višenamjenskog skupa kinezioloških pomagala

Višenamjenski skup kinezioloških pomagala za provedbu projekta Poligon za tjelesnu aktivnost školske djece predstavlja u osnovi skup pomicne kineziološke opreme za tjelesnu aktivnost koji se lako i brzo postavlja i uklanja, te daje mogućnost izmjene i raznovrsnosti postavljanja elemenata na raznim mjestima (u učionici, u holu škole ili nekom drugom prostoru i na različitim prostorima izvan škole). Sastavljen je od 25 elemenata koji su po svom sastavu, oblicima, dimenzijama i svojstvima optimirani za navedenu namjenu, a istovremeno omogućuju jednostavno rukovanje i transport (torba s kotačima).

Pomagala koja se koriste za provedbu nastave Tjelesne i zdravstvene kulture moraju zadovoljavati uvjete o sigurnosti učenika propisane Zakonom o odgoju i obrazovanju u osnovnim i srednjim školama, zbog čega je zatražena stručna procjena nadležne ustanove (Zavoda za materijale – Fakulteta strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu).

Nakon upoznavanja s projektom i uvida u namjenu pojedinih elemenata Zavod za materijale Fakulteta strojarstva i brodogradnje potvrđio je da su zadovoljenji kriteriji postavljeni na materijale od kojih su izrađeni te specifična svojstva koja moraju zadovoljavati s obzirom na svoju specifičnu namjenu (materijali nisu toksični, imaju dovoljnu čvrstoću i žilavost da podnose opterećenja u primjeni, a u slučaju loma se neće krhati, tj. prijelomne površine neće biti oštре). Time je uz funkcionalnost osigurana i dugotrajnost elemenata te sigurnost djece (značajno smanjena mogućnost ozljeda djece).

1. MEKANI ŠTAP S NASTAVCIMA

Pjenasti štap	3 kom
Dužina:	155 cm
Vanjski promjer:	6 cm
Materijal:	pjenasti polimer (npr. PUR pjena)
Boja:	3 različite boje
Nastavci s navojem	6 kom
Vanjski promjer:	2,5 cm
Materijal:	polimer
Boja:	jednobojni

2. KRUTA CIJEV S ČEPOVIMA

Kruta cijev	9 kom
Dužina:	160 cm
Vanjski promjer:	2,5 cm
Debljina stijenke:	0,15-0,2 cm
Materijal:	polimer
Boja:	Jednobojni
Čepovi za cijevi	18 kom
Materijal:	polimer
Boja:	jednobojni

3. OKRUGLI STALAK ZA KRUTE CIJEVI

Okrugli stalak za krute cijevi	6 kom
Najveći promjer (dno):	22 cm
Visina:	10/12 cm
Promjer otvora:	2,5 cm
Materijal:	polimer

Protuklizna podloga

Boja:	3 različite boje
Mogućnost ispune (voda, pjesak) s čepom (Komplet s br. 2 – kruta cijev s čepovima)	

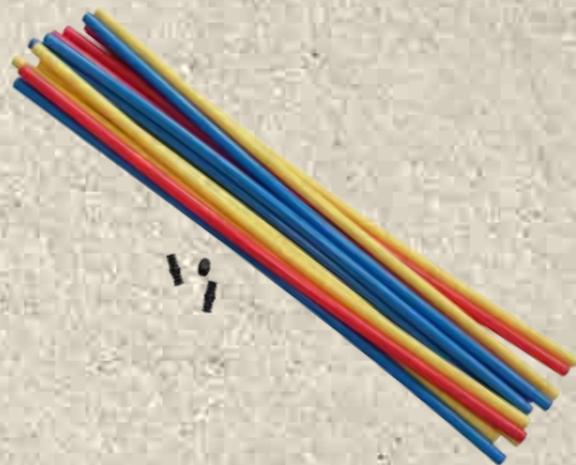
4. SAVITLJIVA CIJEV SA SPOJNICAMA

Savitljiva cijev – 18 kom

Dužina:	90 cm
Vanjski promjer:	2 cm
Debljina stijenke:	0,1 – 0,2 cm
Materijal:	polimer
Boja:	3 različite boje

Spojnice za cijevi – 12 kom

Materijal:	polimer
Spojni promjer:	1,8 cm

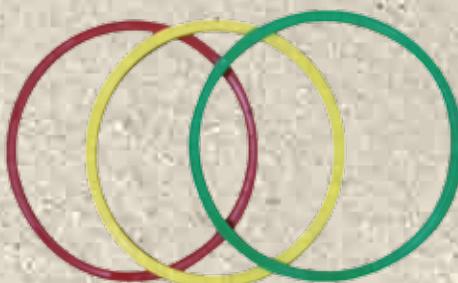

5. SAVITLJIVI OBRUČ VELIKI

Savitljivi obruč veliki

3 kom

Vanjski promjer:	85 cm
Oblak presjeka:	izdužena osmica
Širina presjeka:	2,5 cm
Materijal:	polimer
Boja:	3 različite boje

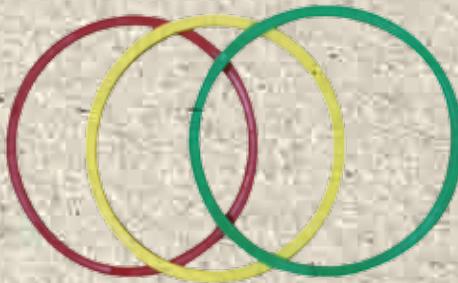

6. SAVITLJIVI OBRUČ SREDNJI

Savitljivi obruč srednji

3 kom

Vanjski promjer:	60 cm
Oblak presjeka:	izdužena osmica
Širina presjeka:	2,5 cm
Materijal:	polimer
Boja:	3 različite boje

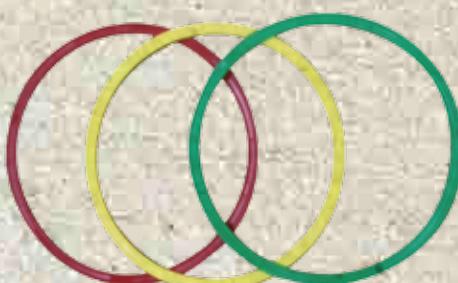

7. SAVITLJIVI OBRUČ MALI

Savitljivi obruč mali

3 kom

Vanjski promjer:	40 cm
Oblak presjeka:	izdužena osmica
Širina presjeka:	2,5 cm
Materijal:	polimer
Boja:	3 različite boje

8. ČUNJ S PROVRTIMA

Čunj s provrtima

Najveći promjer (dno):	25 cm
Visina:	30 cm
Promjer provrta:	2,5 cm
Broj provrta:	12
Materijal:	polimer

Protuklizna podloga

Utori na vrhu	
Boja:	3 različite boje

9. OKRUGLA PLOČA ZA RAVNOTEŽU

Okrugla ploča za ravnotežu

Promjer:	40 cm
Visina:	10 cm
Nosivost minimalna:	90 kg
Materijal:	polimer

Protuklizna podloga na strani za stajanje

Boja:	jednobojna
-------	------------

10. ČETVRTASTA PLOČA ZA RAVNOTEŽU

Četvrtasta ploča za ravnotežu

Dužina:	50 cm
Širina:	12 cm
Nosivost minimalna:	90 kg
Materijal:	polimer

Protuklizna podloga na strani za stajanje

Boja:	jednobojna
-------	------------

11. TROKUTASTA OZNAKA

Manja trokutasta oznaka   **3 kom**

Visina: 5 cm

Maksimalna širina: 26 cm

Nosivost minimalna: 90 kg

Materijal: polimer

Protuklizna podloga

Boja: 3 različite boje

Veća trokutasta oznaka   **3 kom**

Visina: 8 cm

Maksimalna širina: 37 cm

Nosivost minimalna: 90 kg

Materijal: polimer

Protuklizna podloga

Boja: 3 različite boje

12. PUZZLE OZNAKA – komplet

Puzzle oznake   **25 komada**

Nosivost minimalna: 90 kg

Materijal: polimer

Protuklizna podloga

Boja: 6 različitih boja

Dijelovi:

Osnova   2 kom

Puzzle jednostruka   18 kom

Puzzle dvostruka   2 kom

Puzzle mala   3 kom

13. SAVITLJIVA KAPICA SA STALKOM

Savitljiva kapica	40 kom
Visina:	6 cm
Maksimalni promjer:	20 cm
Promjer prvrta:	6 cm
Materijal:	polimer
Boja:	2 različite boje
Stalak	1 kom
Za spremanje i prijenos kapica	
Materijal:	polimer
Boja:	jednobojan

14. MARAMA

Marama	24 kom
Širina:	40 cm
Duzina:	40 cm
Materijal:	mrežasti polimer
Boja:	3 različite boje (fluorescentne)

15. MEKANI FRIZBI

Mekani frizbi	6 kom
Promjer:	20 cm
Materijal:	polimer (rub)
Boja:	3 različite boje
Brojčane oznake	od 1 do 6

16. MEKANE LOPTICE

Mekane loptice	12 kom
Promjer:	10 cm
Materijal:	polimer
Boja:	jednobojarne

17. MEKANE NOGOMETNE LOpte

Mekane nogometne lopte 2 kom

Promjer: 23 cm

Materijal: polimer (umjetna koža)

Boja: dvobojne

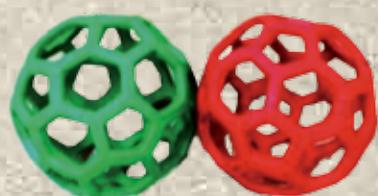
18. GUMENE MREŽASTE LOpte

Gumene mrežaste lopte 4 kom

Promjer: 12 cm

Materijal: polimer (mekana guma)

Boja: 4 različite boje

19. LOPTICA ZA AGILNOST

Loptica za agilnost 3 kom

Promjer maks: 10 cm

Materijal: polimer (mekana guma)

Boja: jednobojna

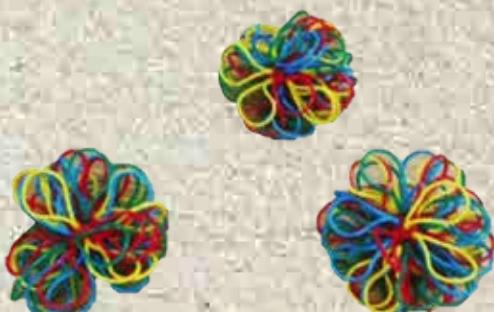
20. LOPTICA HOBOTNICA

Loptica hobotnica 3 kom

Maksimalni promjer: 10 cm

Materijal: polimerna žica na jezgri

Boja: šarena

21. LOPTA BALON

Lopta balon **12 kom**

Promjer: 25 cm

Vanjski omotač **12 kom**

Platno s rupom za umetanje balona

Boja: jednobojan

Zračni balon **24 kom**

Materijal: polimer

Boja: jednobojan

22. KOCKA SPUŽVA

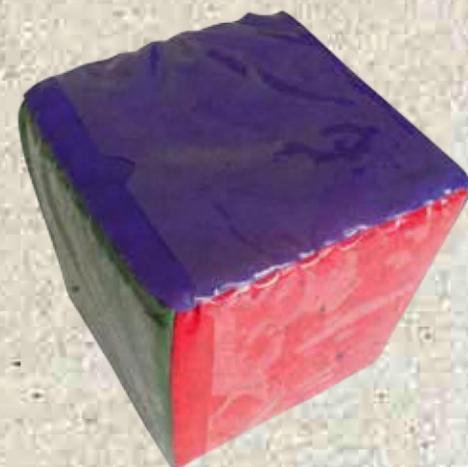
Kocka spužva **3 kom**

Dimenzije: 15 x 15 x 15 cm

Na stranicama - pretinci za oznake

Materijal: polimer

Boja: šarena

23. MEKANE IGRAČKE

Mekane igračke **35 kom**

Dužina maks: 15 cm

Oblak: različite životinje

Materijal: polimer (umjetna koža)

Boja: raznobojne

24. SPOJNICE

Spojnica **6 kom**

Za spajanje krutih cijevi (br. 2)

Materijal: polimer

Boja: 4 različite boje

Rotirajuća spojница **6 kom**

Za spajanje krutih cijevi (br. 2)

i savitljivih obruča (br. 5,6,7)

Materijal: polimer

Boja: 4 različite boje

25. TRANSPORTNA TORBA

ZA POLIGON

Volumen dostatan za elemente poligona

Mogućnost zatvaranja

Kotači

2. Primjena višenamjenskog skupa kinezioloških pomagala u nastavi Tjelesne i zdravstvene kulture

Hrvatskim nacionalnim obrazovnim standardom (HNOS) uveden je nov pristup poučavanja u osnovnoj školi, usmjeren na učenika umjesto na sadržaj, ostvarenio je primjereno umijeće poučavanja, a istodobno je postignuta ciljna ujednačenost s predškolskom, srednjoškolskom i visokoškolskom razinom hrvatskoga odgojno-obrazovnog sustava. Nova hrvatska škola dopušta, omogućuje i poziva njezine nositelje da izraze svoju stručnost, kreativnost i ostvare najviša postignuća svog poziva u području sveukupnog školskog života i provedbi nastavnog plana i programa kao školskog dokumenta otvorenog za promjene i daljnja poboljšanja.

Program Tjelesne i zdravstvene kulture izrađen je u skladu s vrijednostima predmeta i utjecajem na promjene strukture ličnosti, a čovjeka prikazuje kao integralnu antropološku cjelinu. Programska širina uvjetovana je načelom povezanosti zadatka odgoja i obrazovanja, zbog čega su motorička znanja sredstvo za postizanje određenih zadaća, a ne same sebi cilj. Da bi se zadovoljila predviđena širina, program je izrađen temeljem većeg broja kriterija. Prvi se odnosi na objektivnu provedivost nastavne teme u materijalnim uvjetima osnovnih škola Republike Hrvatske, a drugi na primjerenošć teme dobi i spolu učenika. Slijede kriteriji: sigurnost učenika, korisnost nastavne teme za svakodnevno življjenje, sportsku rekreaciju, urgentne situacije ili temeljnost za nadgradnju različitih kinezioloških aktivnosti, značaj teme za razvoj antropoloških obilježja učenika i usklađenost s interesima i potrebama učenika.

Upravo zbog zadovoljavanja navedenih kriterija ovaj višenamjenski skup kinezioloških pomagala omogućuje provođenje velikog broja nastavnih cjelina i nastavnih tema propisanih nastavnim planom i programom Tjelesne i zdravstvene kulture.

2.1 Nastavne cjeline i nastavne teme

Program Tjelesne i zdravstvene kulture u osnovnoj školi osmišljen je po razvojnim razdobljima. Svako razvojno razdoblje navodi posebne antropološke, obrazovne i odgojne zadaće, pri čemu se unutar obrazovnih zadaća opisuju temeljna teorijska i motorička znanja. Popisom nastavnih cjelina i tema po razredima je određena osnova koju svaki učenik (osim učenika s posebnim potrebama) tijekom redovitog pohađanja nastave Tjelesne i zdravstvene kulture mora obvezno usvojiti na visokoj razini.

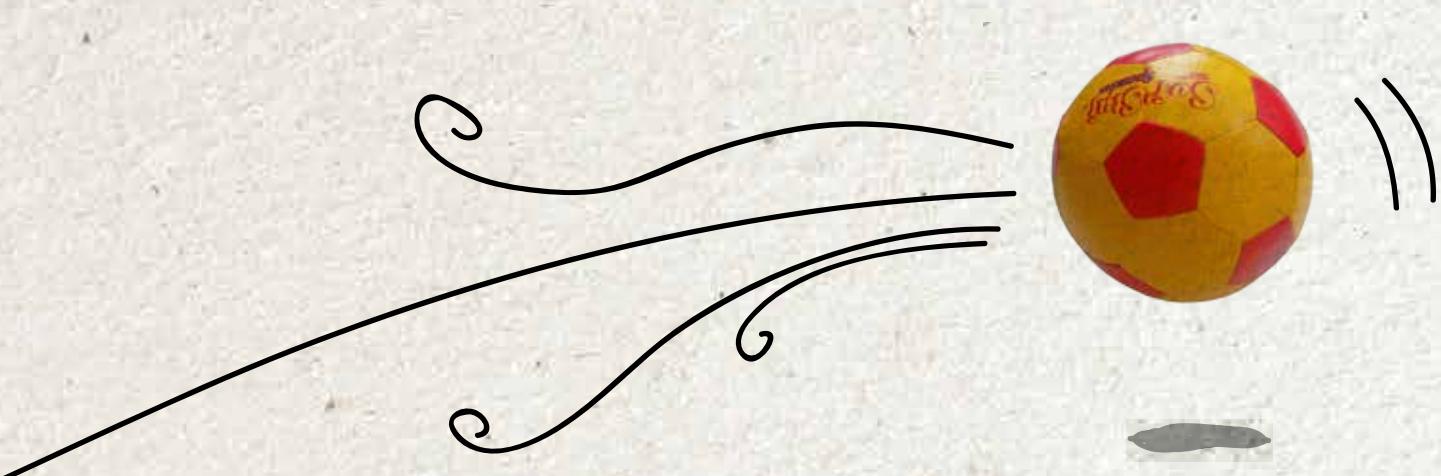
U **Tablici 1** su navedene nastavne cjeline i nastavne teme koje se mogu provesti pomoću višenamjenskog skupa kinezioloških pomagala u nastavi Tjelesne i zdravstvene kulture (od 1. – 4. razreda).

Tablica 1

Nastavne cjeline	Nastavne teme
Hodanja i trčanja	<ul style="list-style-type: none"> - Hodanje i trčanje uz promjenu smjera kretanja - Hodanje zadanom brzinom - Hodanje po uskoj površini - Hodanje u usponu po niskoj gredi - Ciklična kretanja različitim tempom do 1 (2,3,4) minute - Slobodno pretrčavanje prepreka do 20 cm visine - Ritmično pretrčavanje prepreka do 30 cm visine
Skakanja	<ul style="list-style-type: none"> - Sunožni i jednonožni poskoci po označenim prostorima - Sunožni i jednonožni poskoci u mjestu i kretanju s različitim zadacima - Skok u daljinu iz zaleta - Preskakivanje kratke vijače sunožno u mjestu - Preskakivanje kratke vijače u kretanju - Preskakivanje duge vijače - Skok uvis iz ravnog zaleta odrazom lijevom i desnom nogom - Skok uvis iz kosoga zaleta odrazom lijevom i desnom nogom
Bacanja, hvatanja i gađanja	<ul style="list-style-type: none"> - Bacanje loptice s mesta udalj lijevom i desnom rukom - Bacanje lakših lopti uvis na različite načine i hvatanje - Bacanje lakših lopti o tlo na različite načine i hvatanje - Bacanje lakših lopti u zid na različite načine i hvatanje - Gađanje lopticom u cilj s različitih udaljenosti - Bacanje loptice udalj iz zaleta - Gađanje lopticom u pokretni cilj s udaljenosti od 5 m
Penjanja i puzanja	<ul style="list-style-type: none"> - Puzanje i provlačenje na različite načine
Ritmičke i plesne strukture	<ul style="list-style-type: none"> - Hodanja i trčanja uz glazbenu pratnju - Oponašanje prirodnih pojava i raspoloženja uz glazbenu pratnju - Ritmično povezivanje jednonožnih i sunožnih skokova - Osnovni oblici kretanja uz glazbu različitog ritma i tempa - Oponašanje kretanja životinja i raličitih ljudskih aktivnosti - Dječji poskoci - Kretanje parova uz glazbu u različitim smjerovima - Vaga zanoženjem na tlu
Višenja i upiranja	<ul style="list-style-type: none"> - Različiti mješoviti upori u mjestu i kretanju na tlu/spravama - Upor za rukama osloncem nogama na povišenju

Nastavne cjeline	Nastavne teme
Vučenja i potiskivanja	<ul style="list-style-type: none"> - Vučenje i potiskivanje suvježbača na različite načine bez pomagala
Igre	<ul style="list-style-type: none"> - Elementarna igra bez pomagala - Štafetna igra bez pomagala - Slobodno poigravanje i vođenje lopte (N) - Poigravanje loptom lijevom i desnom rukom u mjestu (R) - Vođenje lopte unutarnjom stranom stopala (N) - Dodavanje i zaustavljanje lopte unutarnjom stranom stopala (N) - Udarac na vrata unutarnjom stranom stopala (N) - Dodavanje i hvatanje lopte u mjestu (R) - Osnovno dodavanje i hvatanje lopte s dvije ruke u mjestu (K) - Dodavanje i hvatanje lopte s dvije ruke u kretanju – košarkaški dvokorak (K) - Vođenje lopte rolanjem donjom stranom stopala (N) - Dodavanje lopte u kretanju (N) - Zaustavljanje lopte donjom stranom stopala nakon odbijanja od podloge (N) - Dodavanje i hvatanje lopte u kretanju (R) - Ubacivanje lopte u koš jednom rukom odozgora nakon vođenja – košarkaški dvokorak (K) - Dodavanje i hvatanje lopte iz „košarice“ u odbojkaškom stavu (O) - Vođenje lopte sredinom hrpta stopala (N) - Udarac na vrata sredinom hrpta stopala (N) - Dječji nogomet (N)

2.2 Tipični prikazi primjene na satu tjelesne i zdravstvene kulture

2.2.1 Uvodni dio

- a) Trčanje, hodanje i skakanje između i preko različitih prepreka

- b) Trčanje u paralelne dvije/tri staze

2.2.2 Pripremni dio sata

- a) Pripremne vježbe s maramom

b) Pripremne vježbe sa savitljivim kapicama

c) Pripremne vježbe sa savitljivim štapovima (cijevima)

2.2.3 Glavni dio sata

U glavnom dijelu sata moguće je vježbanje u različitim postavama s mogućnosti različitih modifikacija i načina svladavanja zadataka, a sve ostalo ovisi o kreativnosti učitelja i učenika te vježbovnom prostoru.

2.2.3.1 Vježbanje u poligonskoj postavi (svladavanje prepreka)

Kod vježbanja u poligonskoj postavi zadatak je u što kraćem vremenu svladavati prepreke na različite načine (npr. prema naprijed, unazad, s palicom na ramenima, s palicom iza leđa, u parovima, itd.), a one mogu biti postavljene u obliku:

a) Jednog poligona

b) Dva/tri paralelna poligona

c) Poligona u obliku slova „U“

2.2.3.2 Vježbanje u kružnoj postavi

Kružna postava je prepoznatljiva po velikom broju motoričkih zadataka (6 – 12 postaja), a time i vježbovnih mesta, na kojima vježba malen broj učenika (do 4 učenika). Svrha vježbanja u kružnoj postavi je visoka aktivacija motoričkih i funkcionalnih sposobnosti učenika (npr. ravnoteža na specijaliziranim pomagalima).

2.2.3.3 Vježbanje u staničnoj postavi

Vježbanje u staničnoj postavi koristi se u svrhu usavršavanja motoričkih znanja učenika. Na primjer:

a) Provlačenje ispod i preskakivanje preko letvice (štapa)

b) Odbojkaško odbijanje balon-lopte unutar kruga

c) Dodavanje loptom nogama unutar kruga

d) Tko će koga izgurati iz kruga

e) Provlačenje kroz obruč

2.2.3.4 Usvajanje i usavršavanje elemenata različitih sportova

Program uključuje i usvajanje i usavršavanje elemenata različitih sportskih igara, kao što su, na primjer:

a) **Odbojka** – npr. vršno/ podlaktično odbijanje, servis, igra s/bez mreže...

b) **Nogomet** – npr. vođenje lopte oko čunjeva, dodavanje, udarac...

c) Rukomet (npr. dodavanje)

d) Košarka
(npr. dodavanje, vođenje, ubacivanje u koš...)

e) Atletika
(npr. skok u vis tehnikom „škare“...)

2.2.3.5 Igre

Mogu se provoditi i zajedničke, ekipne i hvatačke elementarne i štafetne igre, kao na primjer:

a) Elementarne igre

(npr. Tko će kome uzeti maramu?)

b) Štafetne igre

(npr. Kroz tunel)

2.2.4 Završni dio sata

Pogodni sadržaji za završni dio sata su zajedničke elementarne i štafetne igre, vježbe istezanja i pospremanja vježbovnog prostora:

a) Pospremanje radnoga mjesta

b) Ubaci predmet u krug/torbu

c) Ubaci predmet u krug/torbu iza leđa

Završetak

Projektom Poligon za tjelesnu aktivnost školske djece se pokušalo pomoći u smanjivanju i rješavanju problema provedbe cijelokupne satnice Tjelesne i zdravstvene kulture u razrednoj nastavi u osnovnim školama, uglavnom prouzrokovanim nedostatkom ili ograničenjima vezanim za sportske dvorane, te u manjem broju slučajeva postojanjem ili stanjem školskog dvorišta. Prostorno-tehnički uvjeti u školi, kao i odabir lokacije, ključni su čimbenici iskoristivosti ovog višenamjenskog skupa kinezioloških pomagala koji utječu na entuzijazam i zadovoljstvo ravnatelja i učitelja/nastavnika u vezi s mogućnostima iskoristivosti Poligona za tjelesnu aktivnost školske djece i njegovom uporabom.

Svi učenici prvih do četvrtih razreda škola koje su sudjelovale u pilot-projektu tijekom školske godine 2012./2013. ocijenili su iskustvo s projektom Poligon za tjelesnu aktivnost školske djece vrlo zadovoljavajućim, a njihovi učitelji/nastavnici zanimljivim i sveukupno pedagoški prilagođenim trećem razvojnom razdoblju.

Također treba naglasiti da je Kineziološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu u suradnji s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo i projektom Pokreni se 19. 12. 2013. godine proveo Humanitarnu akciju s Udrugom Ljubav na djelu. Cilj akcije bio je korištenje Poligona za tjelesnu aktivnost školske djece u djece koja boluju od malignih oboljenja, a budući da tjelesna aktivnost u velikoj mjeri doprinosi tjelesnom i psihičkom razvoju, provedena akcija imala je izvrstan učinak i odaziv, kako na djecu sudionike u akciji, tako i na roditelje i institucije. Djeca iz Udruge bila su oduševljena takvom vrstom i načinom tjelesne aktivnosti, što sugerira široku mogućnost provedbe i velike dobrobiti.

Priručnik je sastavljen tako da odgovori praktičnim potrebama kako učitelja/učiteljica razredne nastave tako i kineziologima i omogući im kreativnije prevladavanje postojećih problema i zadovoljavanje ciljeva Tjelesne i zdravstvene kulture.

Kao pomoćnu literaturu ga mogu koristiti i suradnici u nastavi, studenti razredne nastave (pedagoške akademije), kineziologije, predškolskog odgoja i ostali koji se na bilo koji način bave Tjelesnom i zdravstvenom kulturom.

Svrha ovog višenamjenskog skupa kinezioloških pomagala je omogućiti kolegicama i kolegama lakšu, zanimljiviju i kreativniju realizaciju nastavnog plana i programa Tjelesne i zdravstvene kulture i pridonijeti poboljšanju njihovog rada.

Prilog

moguće varijacije
pojedinih elemenata
višenamjenskog skupa
kinezioloških pomagala

